

Nijolė LIETUVNINKAITĖ	Papildymai XVII a. Lietuvos lenkiškų knygų bibliografijai Complement to Bibliography of the 17th Century Polish Books in Lithuania (Summary)	38 40
Arida RIAUBIENĖ	Tarpukario Lietuvoje cenzūros draustų knygų teminė analizė Thematic Analysis of Books Prohibited by Censorship in Interwar Lithuania (Summary)	41 46
Gražina NARBUTAITĖ	Iš užmaršties: rašytojo Antano Skripkausko bibliotekos likimas The Writer Antanas Skripkauskas Library (Summary)	47 50
Skirmantė KVIETKAUSKIENĖ	Laikraščio „Garsas Amerikos lietuvių“ redaktoriai 1894–1899 metais	51
Sigitas NARBUTAS	Vilčių teikiantis leidinys	53
	Retrospektyvinės bibliografinės apskaitos programa (iki 2010 metų)	57

PRATARMĖ

Šis mokslo darbų rinkinys skiriamas tęsiamųjų išteklių tarptautinės standartinės numeracijos, bibliografinės apskaitos ir bibliografinės informacijos apie juos sklaidos problemoms nušviesti.

Standartiniai identifikatoriai tampa vis svarbesni skaitmeninėje terpėje: jie lengvina dokumentų paiešką, jų identifikavimą, failų valdymą ir, svarbiausia, susieja bibliografinius įrašus su konkrečiu skaitmeniniu visateksčiu turiniu.

2004 m. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje vyko metinis ISSN nacionalinių agentūrų direktorių susitikimas. Nacionalinė biblioteka kartu su Tarptautiniu ISSN centru suorganizavo seminarą „Tęsiamųjų išteklių tarptautinė standartinė numeracija visuotinės bibliografinės apskaitos kontekste“. Šio seminaro pranešimų pagrindu parengti straipsniai yra publikuojami šiame leidinyje. Jų autoriai – Kroatijos, Latvijos, Lietuvos, JAV, Prancūzijos, Vokietijos specialistai ir mokslininkai, aktyviai dirbantys tęsiamųjų išteklių standartinės numeracijos, standartizavimo bei bibliografinės apskaitos srityse. Seminaru buvo siekiama paskatinti diegti tęsiamųjų išteklių tarptautinę standartinę numeraciją ten, kur ji dar nėra pradėta. Šiame renginyje taip pat dalyvavo Baltarusijos, Moldovos, Kazachstano, Uzbekistano nacionalinių bibliotekų bei knygų rūmų vadovai, Tarptautinio ISSN centro ir nacionalinių agentūrų vadovai, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos padalinių vadovai.

Tarptautinis ISSN centras, sukurtas 1970 m., šiandien sprendžia daug naujų, anksčiau nespręstų problemų, kurios yra nušviečiamos centro direktorės F. Pellé publikacijoje.

R. R. Reynolds straipsnyje aptariami identifikatoriai, kaip elektroninių serialinių leidinių valdymo ir kreipties raktai.

U. Knutsen savo publikacijoje akcentuoja norminių dokumentų – privalomojo egzemplioriaus įstatymo ir universalių tarptautinių katalogavimo susitarimų svarbą komplektuojant, kataloguojant tęsiamuosius išteklius. Ypatingą dėmesį autorė atkreipė į informacijos apie tęsiamuosius išteklius sklaidos operatyvumo – svarbiausio efektyvaus informacinio aprūpinimo garanto – būtinybę.

R. Varnienės publikacijoje pristatomos pastarųjų metų bibliografinės apskaitos Lietuvoje tobulinimo kryptys: įstatyminė bazė, standartai, dokumentų aprėptis. Taip pat apžvelgiama bibliografinės apskaitos dinamika ir perspektyvos.

Bibliografinės apskaitos Latvijoje problemos apžvelgiamos A. Goldbergos straipsnyje. Autorės nuomone, tobulinant šią nacionalinių bibliotekų veiklos kryptį svarbiausia yra norminių dokumentų ir standartų rengimas.

Kroatijos nacionalinės ISSN agentūros direktorė J. Zajec išsamiai analizuoja tarptautinio ISSN tinklo organizacinę funkcinę struktūrą, apžvelgia jo sukūrimo istoriją ir tarptautinę reikšmę. Lygiagrečiai autorė pristato Kroatijos nacionalinėje bibliotekoje veikiančios ISSN agentūros veiklą ir pagrindinius rezultatus.

H. Walravens publikacijoje pristatomas Vokietijos serialinių leidinių suvestinis katalogas ir jo vaidmuo vykdant šalies dokumentų bibliografinę apskaitą bei informuojant visuomenę.

Kaip paprastai kita mokslo darbų rinkinio dalis skiriama Lietuvos aktualijoms.

A. Riaubienė tęsia ankstesniame „Bibliografijos“ rinkinyje pradėtą cenzūros draustų knygų (1918–1940 m.) teminę analizę, leidžiančią nustatyti fondų komplektavimą, spaudinių paplitimą visuomenėje.

Pastaraisiais metais Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centras parengė ir išleido keletą ilgai lauktų, fundamentalių nacionalinės retrospektyvinės bibliografijos leidinių, kurie sulaukė visuomenės, kitų bibliotekų bibliografų, literatūros mokslo specialistų dėmesio: N. Lietuvninkaitė vertina XVII a. Lietuvos lenkiškų knygų kontrolinį sąrašą (parengė M. Ivanovič), S. Narbutas apžvelgia „Lietuviškuosius slapyvardžius“ (parengė J. Mačiulis).

G. Narbutaitė „iš užmaršties“ prikelia rašytojo Antano Skripkausko biblioteką ir supažindina su jos likimu.

Rengiant spaudai nacionalinės bibliografijos leidinius dažnai susiduriama su nemažais sunkumais, aiškinantis straipsnio autorius, vertėjas ir t. t. Netikėtai atradimais rengiant leidinį „Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos, 1897“ savo straipsnyje dalijasi S. Kvietkauskienė.

Leidinyje pristatoma Nacionalinės retrospektyvinės bibliografijos leidinių redakcinės kolegijos patvirtinta „Retrospektyvinės bibliografinės apskaitos programa (iki 2010 metų)“, numatanti tikslus, uždavinius, bibliografinės apskaitos aprėptį, principus, organizavimą, darbo pasiskirstymą tarp subjektų.

Regina Varnienė